

Jordi Vidal Reynès

*Enflorats els cabells, les fembres teucres
portant el pèplum se n'anaven tristes.*

Virgili, *Eneida* I,41
(versió catalana de L. Riber)

Encara record la gent que feia cua per a anar a veure *Los Diez Mandamientos*. Jo era un nin i va ser impossible accedir-hi... Si consultam a un diccionari de llatí, veurem que la paraula *peplum* és la *vesta ampla i solta que porta la dona grega*. Ara bé, si parlam de cinema ens referirem, en paraules de Rafael de España, a un *gènere fascinant i singular, un univers de cartró-pedra i músics*, en definitiva, a films ambientats a l'Antiguitat, ja sia bíblica o clàssica. És un terme que introduïren els francesos per referir-se a les pel·lícules de romans.

I ja que ens trobam en plena Setmana Santa, aprofitarem l'ocasió per analitzar la banda sonora de tres títols que cada any es repeteixen en les programacions de televisió de Divendres Sant: *The Robe* (1953), *King of Kings* (1961) i *Barabbas* (1962). Hem deixat de banda la reina dels pèplums, *Ben-Hur*, ja que està prou estudiada per Roberto Cueto a *Cien Bandas sonoras en la Historia del cine*.

La música escrita pel gènere èpic es pot classificar en dues grans categories, i ambdues les trobarem barrejades en les pel·lícules analitzades: una és la incidental, normalment un fons musical simfònic i evocador o un simple *leit motiv*; l'altra és la música que forma part també de la ficció, com ara les danses orientaltzants o les marxes militars.

The Robe (*La túnica sagrada*) va ser dirigida l'any 1953 per Henry Koster, amb guió de Philip Dunne, basat en la novel·la de Lloyd C. Douglas. Aquesta producció de Frank Ross per a la 20th Century-Fox va ser projectada en Cinemascope i en l'inevitable Technicolor. Fou protagonitzada per Richard Burton, Jean Simmons i Victor Mature. L'argument gira al vol-

tant de Marcellus, oficial romà encarregat de la crucifixió de Crist. La música fou escrita per Alfred Newman (1901-1970), autor també de la partitura d'una altra gran pel·lícula bíblica: *The greatest story ever told* (1965). Al disc que edità MCA Records, Alfred Newman dirigeix The Hollywood Symphony Orquestra, amb els cors de Ken Darby

Dels fragments musicals, en destacarem el "Preludi" (amb el tema principal) i la cançó de la Resurrecció, amb la intervenció de la cantant solista Carole Richards.

Els altres números de *The Robe* acompanyen de manera magistral totes les escenes del film: el mercat d'esclaus, Diumenge del Ram, el camí cap a la Creu, la redenció de Marcellus, el

Music. Després del tema principal ("Prelude") es fa un repàs a la vida de Jesús des del seu naixement: arribada de Pilat a Jerusalem, la Verge Maria, Nadal, les temptacions, Joan el Baptista i la dansa de Salomé, el Sermó de la Muntanya, arribada a Jerusalem (el Ram), Via Crucis, mort i resurrecció de Crist ("Finale").

Barabbas és una producció de Dino de Laurentiis per a la Columbia dirigida per Richard Fleischer, biografia novel·lada del cèlebre criminal jueu alliberat durant el judici a Crist, basada en l'obra del nobel Par Lagerkvist. Els papers principals foren per a Anthony Quinn, Vittorio Gassman i Silvana Mangano. Musicalment, és prou interessant, ja que la partitura de Mario Nascimbene (Milano, 1916) s'allunya una mica del que havia estat el gènere

Gran Pescador (Sant Pere), les catacumbes, el miracle, etc.

King of Kings (*Rey de Reyes*), la vida de Jesucrist dirigida per Nicholas Ray i amb producció de Samuel Bronston per a la MGM. La música fou escrita per Miklos Rozsa (1907-1995), l'autèntic mestre del gènere bíblic, autor també de *Ben Hur*, *Sodoma y Gomorra*, *Quo Vadis* i tantes altres pel·lícules històriques o d'aventures. El disc, també de la MCA Records, s'enregistrà amb l'Orquestra Simfònica de Roma i els cors de la *Roman Basilicas*

de romans. Les escenes més espectaculars són la flagel·lació de Crist ("Main Titles", a l'inici), l'eclipsi, les mines, l'incendi de Roma i la mort de Barrabàs (a la creu). ■

Bibliografia

- Roberto Cueto: *Cien Bandas Sonoras en la Historia del Cine*. Nuera, Madrid, 1996
- Rafael de España: *El Peplum. La antigüedad en el cine*. Glénat, Barcelona, 1997
- Cine & Música*, n. 28: "Jesucristo en el cine", Salvat, Barcelona, 1991
- Historia y Vida*, extra 58: "El cine histórico", Barcelona, 1990
- Jordi Vidal: *La mort de Crist al cinema*. Balears Cultural, 23.3.1997